

VAS-ÉS-FÉM-MUNKÁS

A ROMÁNIAI VAS-, FÉM- ÉS VEGYIPARI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár: Egy évre 100 Lei
Félévre 50 Lei - Egyes szám 3 Lei

Megjelenik minden hó 1-én
XV. évf. 1934 február hó 2. sz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Bukarest, VI Strada Isvor 11

Mit várhatunk — és mi a tennivalónk

Lezajlottak a választások; Románia új kormányt és új parlamentet kapott. Az új kormányt és az új parlamenti többséget a nemzeti liberális-párt alkotja. Mi, szervezett munkások már a választások előtt leszögeztük álláspontunkat: hogy amennyire vártuk a nemzeti parasztpárt távozását, annyira nem vártuk a liberális párt hatalomrajutását. És hogy erre meg volt a komoly okunk, arra már eddig is, a választások alatt, igen szomorú bizonyítékokat és tapasztalatokat szerezhettünk. Eme szomorú tapasztalataink eredménye, hogy egyetlen képviselője sincs Románia dolgozó proletáriátusának a parlamentben. Az okokat ismerjük, tudjuk, nem akarunk e helyen ismételtelen kitérni rá.

A liberális párt polgári párt, a bojárok, bankárok és nagyipari tőkések pártja. Ez mindenki előtt tudott dolog és akkor világos lehet a munkásság előtt is, hogy mit várhat ettől a párttól. Egy mondatban kifejezhetjük: semmivel sem többet, mint bármely más polgári párttól. A munkásság csak saját szerveztségének erejére támaszkodva, önmagától várhatja sorsának jobbrafordulását.

Az új kormány emberei még meg sem melegegtek a miniszteri bársonyszékben, máris előttük fekszik a gyáriparosok országos szövetségének terjedelmes beadványa, melyben az összes munkás törvények revízióját követelik. Nem bírják a szociális terheket — mondják beadványukban — *azon törvények terheit, amelyet úgy sem tartottak be.* Közismert, hogy az előző kormányok egész csomó munkástörvényt hoztak, amely törvények a nemzeti parasztpárt kirakat-törvényei voltak és csak arra szolgáltak, hogy külföld felé a kormánypárt demokratikus színezetét dokumentálják. Azonban befelé a munkásság vajmi kevés hasznát látta, mert a nemzeti parasztpárt kormánya nem gondoskodott a törvények gyakorlati keresztülviteléről. De a nagyipari vállalatok így sincsenek megelégedve a helyzettel, nem nyugodt a lelkiismeretük, amíg életben tudnak ilyen törvényeket, mert hiszen könnyen jöhet egy olyan politikai atmoszféra, amely a törvények respektálására kényszeríti őket.

A gyáriparosok szövetsége főként azon törvények megváltoztatását követeli, amelyek valamelyes anyagi terheket rónak a kapitalistákra. Így a munkászerződésekről szóló törvényből töröltetni kívánják a munkásnak betegség esetén az első hét napra, a tisztviselőknél 30 napra járó teljes fizetés megtérítését. Ugyancsak a munkászerződésekről szóló törvény alapján a munkásoknak és tisztviselőknél járó fizetéses szabadságot akarják töröltetni. Módosítani kívánják az új beteg- és baleset biztosító törvényt, amely szintén elvitelhetetlen terheket ró a vállalatokra. Nincsenek megelégedve a munkakamarák intézményével. Sérelmesnek tartják a munkabíró-ságokról szóló törvényt, amely törvény alapján közvetlen és gyorsan minden nehézkesebb formálítás nélkül speciális bíróság útján tárgyalják és hoznak ítéletet a munkás és munkaadó között felmerülő peres ügyekben. Önekik a régi rendszer kedvező, amikor a munkás jogos követeléséért hónapokig sőt évekig járhatott, perelhetet, míg végül meg-

unva a sok herce-hurcát, mert sem ideje, sem pénze nem lévén a per folytatására, kénytelen volt feladni követelésének érvényesítését. Módosítani kívánják a vásár- és ünnepnapokról szóló törvényt és az ünnepnapokon és túlorákban végzett munkákra járó százalékos rendszert. Egy szóval a munkástörvényekből mindent ki akarnak operálni, ami legcsekélyebb anyagi előnyt is nyújt a munkásságnak és alkalmazottaknak.

És mindezt arcpírulás nélkül a haza, az ország érdekében valónak tartják. A leromlott gazdasági helyzet megmentésére ezt a megszegyenítő utat találják. Az urak nem hajlandók semmi áldozatot hozni a mai súlyos időkben, szívük és wertheimkassájuk rideg és érzéketlen a százezrek és milliók szenvedésével és nyomorával szemben. Az utóbbi esztendőök gazdasági válságát kihaszalva 40-50 százalékos bérredukción erőszakoltak keresztül, a munkásság életnivóját, vásárló képességét letörték és most az utolsó reményfoszlányt is szét akarják tépni.

Azonban ennek a kapitalista támadásnak útját állni elsősorban a munkásság kötelessége. A munkástörvényekért évtizedek óta folytatja küzdelmét a szervezett ipari proletáriátus és amikor a polgári kormányok Romániában is kénytelen-kelletlen törvényeket hoztak a munkásvédelemről és most, amikor az veszélyben van, a munkásságnak kell azt megvédenie, mert nem szabad engednünk, hogy a megsemmisülés homályába eltűnjenek. Ellenkezőleg, harcolni kell még szélesebb körű kiterjesztéséért, a hiányosságok pótlásáért és a meglévő törvények szigorú betartásáért.

A kapitalizmus soha egy jótányi előnyt sem juttatott a munkásságnak jószántából, emberi belátásból, csupán a kényszerű körülmények hatása alatt, a szervezett munkásság erőteljes nyomása következtében. És ma, amikor a kapitalizmus az egész világon elérkezett hanyatlásához, a termelés belső erői összeütközésbe kerültek az emberiség érdekeivel és amikor fennállásukért életre hívják a reakció minden eszközét — tagadhatatlan, hogy a munkásság defenzívába szorult, de ez a defenziva nem szabad, hogy a gyáva megfutamodásban nyilvánuljon meg, hanem az osztályöntudat bátor elhatározásával, az akaratérő sziklaszilárdságával kell védje az évtizedek áldozatos küzdelmeivel megszerzett jogokat.

Tătărescu miniszterelnök december 13-iki rádióbeszédében mondotta: az országnak nyugalomra van szüksége. A gyűlölet és erőszakosság hulláma megrendíti az állam helyzetét s káros légkört teremt a külföldön. Aki ezt az utat követi, az a román nép ellensége s nem üzheti tevékenységét a hazafiasság nevében. Tudjuk, a szélső jobboldali mozgalom embereire értette eme kijelentését a miniszterelnök — egyet értünk vele — de a román nép és az ország ellenségei azok is, akik gazdasági és politikai hatalmuknál fogva az ország gazdasági erőforrásait a maguk, a felső tízezrek részére akarják kisajátítani.

Az országnak munkabíró, fizikailag és szellemileg egészséges munkásgenerációra van szüksége, mert ez az alapja és biztos támasza az államéletnek, a rendnek és nyugalomnak.

Jöhetnek, akár szélső jobb-, vagy szélső baloldali anarkisztikus eszmeáramlatok, talán pillanatnyi zavart kelthetnek, de gyökerük nem lehet egy olyan országban, ahol a nép széles rétegei részesei a gazdasági és politikai jogoknak és ahol ezek a jogok a törvény védelme alatt állnak. Tehát, ha a mai kormány polgári kormány is, ha a bojárok, bankárok és nagytőkések pártjának a soraiból került is ki, ha az ország érdekeit tartja szem előtt, ha rendet és nyugalmat akar teremteni ebben az országban, akkor nem szabad a munkástörvények megnyirbálásának utat engednie, hanem ellenkezőleg azok hiányosságait pótolni és — amit eddig egy kormány sem tett meg —, azok betartására kell kényszerítenie mindazokat, akik eddig ezt megtagadták.

Borzalmas bányaszerncsétlenség a Csehországi „DUX” bányamedencében

Január 3-án szerdán délután megrendítő szerencsétlenség történt a Csehországi DUX bánya medencében. E borzalmas szerencsétlenség nyomán 142 bányamunkás lette halálát. Alkonyatában irtózatos erejű robbanás rázta meg az egész bányakörnyékét. A robbanás a brüxi bányatársaság „Nelson 3” nevű bányájában történt, melyet valószínűleg bányalég okozott és a beomlott tárna 143 munkást ölt meg. A bányák egész légkörét gázok telítik meg, amelyeket egészséges menüiségű levegőnek a tárnákba való beszívattatásával ritkítani kell. Azonban a vállalat tulzott takarékoskodásának következtében elmulasztották a legelemibb óvintézkedések megtételét is. A kapitalizmus határt nem ismerő profitéhsége mindent megmagyaráz. E profitéhség áldozataivá vált az a 142 bányamunkás, akiket hozzátartozóik, de az egész világ munkásságának együttérzése mélységesen gyászol. Gyilkolt a kapitalizmus, özvegyeket, árvákat, szenvedőket tett kenyértelessé, mert így kívánja az érdeke. A bányába befalazott 142 munkás ott lette halálát, ahol a falat kenyérért milliók hasznát produkált a tőkéseknek. Tömegáldozatává vált annak a gyilkos kapitalizmusnak, mely nap-nap után szedi áldozatait a munka mezején.

Sötét gyász borult a Duxi bányamedence vidékére, mely országok határain túl az egész világ szocialista munkásságát mély gyászba borította.

A romániai szervezett vasmunkásság legmélyebb fájdalomát és részvétét fejezi ki a kapitalizmus oltárán elesett áldozataiért.

Olvassátok és terjesztétek a

Munkás Ujságot

Az ember és a gép

Irta: Propper Sándor

Szörnyű válság gyötri a világot. A termelés büszke és bátor katonái remegve gondolnak a kegyetlen rémre, a munkanélküliségre. A munkás, a hivatalnok, a napszámos, amiképpen alkotómunkáját végzi, a *holnap* eshetőségeire gondol, arra, hogy fölöslegessé válik a termelésben, hogy kikerül az uccára, ami egyúttal kenyértelenséget, nyomorúságot, éhínséget, a család züllesztését és pusztítását is jelenti. A félelem egyre megokoltabbá, a munkanélküliség, a holnap kétségbeesett nyomora egyre bizonytalanabbá válik.

A dolgozó közönség javait megteremtő Ember, aki viaskodik a térrel, az idővel, az anyaggal, az elemekkel s minden kockázatot viselő harcosai a termelésnek és a társadalomnak, magábaroskadtn szemléli a vészes folyamatot, gyűlölködve áll szemben az acékolosszusokkal, amelyek elfoglalják az ő helyét, elvégzik az ő munkáját...

A *Gép!* Mindenhova benyomul, mindent meghódít, mindent elvégez, pontos, precíz, megbízható, fáradhatatlan és — igénytelen! Nem követelődik, nem fenyeget sztrájkjal, csak dolgozik, termel, zakatol, egyre zakatol és termel és megelégszik a maga szerény olajporciójával...

A termelés „*másik tényezője*”, a kapitalista szereti is ezt a nagy munkabírást s a vele párosuló igénytelenséget. Fagyos nyugalommal kalkulál. Csak a számoknak, a logaritmeknek hisz, csak abban van bizalma s akkor örül, akkor izgul, ha új gépsodáról kap prospektust, új gépről, amely még gyorsabban ontja magából az árut s még több hasznot biztosít. Olyankor nem számít a költségdöbbltet, csak a kalkuláció legyen helyes, csak kevesebb emberrel többet lehessen produkálni s a befektetett tőke dusabban kamatozzon és gyorsabban amortizálja magát.

Az *Ember?* Erről nem esik szó, csak anynyiban, hogy mennyi kell mégis belőle és az emberi munkaerő újabb értékcsökkenése a bérek milyen további csökkentését teszi lehetővé? Minél kevesebb kell ebből a kellemetlen fajtából, ebből a követelődő természetű eleven gépből, annál jobb.

A munkanélküliség, a munkanélküli munkás sorsa kivülesik a kapitalizmus érdekkörén. Ugy hiszi, hogy neki jobb is, ha sok a munkanélküli, mert ezzel fokozódik a verseny a munkások között, tulsulyba kerül a munkakínálat a munkáskereslet fölött és olcsóbb lesz a munkaerő ára. A maga útjából igyekszik a kapitalizmus elhárítani a versenyt, hogy biztosítsa a maga számára a lehető legnagyobb hasznot, a fogyasztók egységesebb és biztonságosabb kihasználását. A munkapiaccon ennek az ellenkezőjét cselekszi: versenyt támaszt, hogy szabadon válogathasson és diktálhassa a munkabérekét.

... Tragédiája a munkásnak, de tragédiája az egész társadalomnak, hogy az ember így szembekerül saját alkotásával, a géppel. Az ember megalkotja a gépet, a gép földönfutóvá teszi az embert. A gép és az elemi erő együttvéve elvégzi az ember helyett a munkát. Igazságos és célszerű társadalmi és termelési rendszer mellett tehát a gép lehetne az ember üdve, az emberi munkaerő kizsákmányolására alapozott kapitalisztikus termelési rendszer mellett azonban átkává válik alkotójának. A gép ma aránylag nagyon vékony réteg javát szolgálja, csupán olyan réteget, amelynek éppen semmi köze sincsen a géptechnika fejlődéséhez, amely pénzért készen vásárolja az ember munkáját kiszorító gépeket.

Egy-egy csodás technikai alkotás létrejötté rendszerint egy ember, egy-egy nagy föltaláló nevéhez fűződik. A fejlődéstörténet így is könyveli el a gépek születését, megörökítve és dicsőítve azt az egyént, aki fölfedezésével a világot meglepte. Pedig a gép nem az ember, nem egy-egy ember, hanem az *emberiség egyetemes műve*. Egy-egy csodás gépszerkezetben nemcsak a föltaláló esze, tállálékonyasága, munkája és vívódása van benne. A gép — minden gép — az egész dolgozó emberiség sok évszázados együttes és összetett munkájának és örökös harcának az ered-

ménye. A nagy fölfedezők, miletosi Thalestól kezdve, aki Kr. e. 580-ban fölfedezte a mágnességet, vagy Archimedestől kezdve, aki Kr. e. 250-ben fölfedezte az emeltyű és a statika törvényét, James Watt, Volta, Jaquard, Marconi, Zeppelin, Santos-Dumont, Wright testvérek, Fulton fölfedezéseit át egészen Piccardig, aki megszerkesztette a sztratoszférába törő szerkezetet, sohasem jutottak volna el nagyszerű fölfedezésükig, ha rabszolgák, jobbágyok és bérmunkások milliói nem végezték volna azt a sok durva és kockázatos munkát, ami föltétlenül szükséges előföltétele volt a nagy fölfedezéseknek. Minden dicséret és

elismerés megilleti a nagy fölfedezőket, hálás is lehet nekik az emberiség, de nem szabad megfélekedni a névtelen embermilliókról sem, akik tengernyi vér és verejték árán, testi épiséget és életet áldoztak és dolgoztak és meg-harcolták harcukat a térrel az idővel, az elemekkel, az anyaggal, hogy előbbrevigyék a kulturát és lehetővé tegyék a fejlődést. Nem, a gép nem lehet az emberiség átka és ellen-sége, az ember, aki harcolt a gépért, most, hogy ez a nagy emberi mű a beteljesüléshez közeledik, nem szállhat újabb harcba a gép ellen.

Az ember és a gép földézett harca csak az ember győzelmével végződhet...

Sztrájkba léptek a Schiel-gyári öntödei munkások

Január 13-án kedden reggel a Brassói „Schiel” gyár öntödei munkássága sztrájkba lépett. Mintegy 60 öntőmunkás, gépformázó, napszámos, öntvénytisztító és magcsináló letette a szerszámot, mert nem akartak továbbra olyan munkarendszer mellett dolgozni, amelynek folytán a legszemérmeftelebb kizsákmányolás folyik. Maga az a tény, hogy ezek az öntudatos munkások ilyen viszonyok közepette kénytelenek voltak a sztrájk álláspontjára helyezkedni, eléggé igazolja azt, hogy a sztrájk kimondására minden okuk megvolt. Csak végig kell tekinteni ezeknek az embereknek arcán és, precíz következtetéseket lehet levonni arról az irtózatosságról, amelyben tengődnek.

Lassan ölo méreg

„Schiel” a gyár igazgatója a kizsákmányolók azon kategóriájához tartozik, aki mindig szorosabba tudja fűzni a rabláncokat.

Egyik szaktársunk igen helyes megállapítása szerint az igazgatóság lassan adagolja a mérget, hogy annál biztosabb hatást váltson ki. Az utóbbi 3 év folyamán a gyár mintegy 60—70 százalékkal szállította le a munkabérekét. Ma a legmagasabb órabér 20 lej, azonban ilyen órabérrel rendelkező munkás alig van a gyárban egy-kettő. Azok az öntő munkások akiknek többnyire 25—26 lej órabérük volt, ma 14—15 lej órabér mellett dolgoznak. A munkákat akkordban végzik és az akkordban megállapított bérek oly alacsonyok, hogy soha sem lehet megkeresni még az elvben megállapított órabért sem.

Egy munkadarab elvégzésére megállapítanak egy bizonyos időt. Ha a munkás nem tudja befejezni a munkát a megállapított időre, úgy a meghatározott időmenyiségen felüli időt a munkabérnek csak 65 százalékaival fizetik ki. Azonban a munkadarabra kiírt időmenyiséget a munkaadó hajcsárja önkényesen és egyoldalulag állapítja meg. És ez tény a sztrájk kitörésének a főokát képezi. Legtöbb esetben a munkadarabra megállapított idő tévesen van kalkulálva. De a munkásnak semmi beleszólása nincsen. E hibás kalkulációból kifolyólag, a munkás a helyett hogy az órabéren felül keresne, legtöbb esetben az órabér színvonalánál alul marad, ellenére annak hogy akkordban dolgozik.

Ez a helyzet egyébként az akkord munka alapeszméjével szembe helyezkedik, mert kiöli az ambíciót a munkásból, amikor tudja hogy az akkord keresete nem éri el a megállapított órabért. Hiába törekedett a tárgyalóbizottság ennek a visszás helyzetnek a kimagyarozására. „Schiel” igazgató egy megöregedett maradi ember lévén, nem akarta megérteni. Ő ma is az ezelőtt 30 évvel fenállott munkafeltételeket szeretné a gyárban meghonosítani.

A békéltető tárgyalások

A sztrájk kimondása előtt a munkásság eleget tett a törvényes formáknak és a munkaügyi inspektorátuson keresztül 3—4 esetben tárgyalta a felmerült konfliktust.

Megegyezésre jutni nem lehetett. „Schiel” igazgató cinikus magatartást tanúsított az egész tárgyalások folyamata alatt. Ő, szinte

engedményeket várt volna el a munkásságtól hogy még feszültebb legyen a helyzet.

A munkásság követeléseit az alábbi pontokban foglaltatták:

1. Betegség esetén az első 7 napra járó fizetés folyósítása.
2. A fizetéses szabadság folyósítása a törvény rendelkezései szerint.
3. A munkásság egészségét célzó intézkedések megtétele.
4. A hibás öntvényekért 50 százalékos fizetés levonás hatályon kívül helyezése.
5. A meghatározott akkord időn felül megdolgozott időre 100 %-os fizetés.

Az első pontra vonatkozólag, vagyis betegség esetén folyósítani az első 7 napra járó fizetést, a munkaadó ennek eleget tett az esetben ha a munkás ilyen irányú követelést támasztott vele szemben. De azonnal el is bocsájtotta azt a munkást az üzemből. Mit tehetet tehát a munkás? Vagy követelte a törvény útján is biztosított jogát, vállalva az elbocsájtás rizikóját, vagy elált ettől a jogától. A tárgyaló bizottság követelte, hogy az erre vonatkozó törvényes rendelkezéseket az igazgatóság tartsa be.

A második pontban előirt a fizetéses szabadság folyósítása körül, a munkaadó igyekezett a szabadságból egy-egy napot levonni — jogtalanságot követve el a munkásság rovására.

A harmadik pontban foglalt követelés — egy megfelelő ventilátor szerelése az öntödében hogy a mérges gázokat és a füstöt kivigye. A munkaadó a munkásság ezen irányú követelését soha nem hallgatta meg, s most a munkásság egészsége igen komoly veszedelemben forog. A tuberkulózis és egyéb betegségek a munkásság e rétegének soraiban kedvező talajra találtak.

A negyedik pontban támasztott követelést — a hibás öntvények után eszközölt 50 százalékos fizetés levonást — hajlandó lett volna a munkaadó részben teljesíteni, azzal a feltétellel ha a munkásság beleegyezik hogy a hibás öntvények kijavítási költségei 30 százalék erejéig a munkásságot terhelje.

Mit jelent ez az engedmény?

Azt, hogy a munkásnak kétszer eszközöljenek levonást.

Egyszer a hibás öntvényért és másodszor ugyanez öntvénynek kijavításáért. Ilyen körülmények közepette a munkásság képviselőinek nem lehetet más feladatuk, minthogy felháborodással utasítsák vissza a munkaadó cinikus „engedményét”.

Az ötödik pontot a munkaadó teljes egészében visszautasította és így megegyezést létesíteni nem lehetett.

Mi hiszünk a sztrájkoló szaktársaink szolidaritásában és kitartásában. Hisszük azt, hogy küzdelmüket teljes siker fogja koronázni, mert ez a harc a dolgozó vasmunkásság egyetemes harca.

Olaszországban sem csökken...

(Róma). Az olasz munkanélküliek száma, a fokozott közmunkák dacára, október végén 963.000 főnyi volt, november végéig pedig 1.066.000 főre szaporodott. Mult év november 30-án a létszám 1 millió 39.000 főnyi volt.

A szellemi szociálizmus

A TÖKE. Mindenki tudja hogy a mai társadalomban a gazdag ember munkanélkül meg tud élni és vagyona mégis megmarad, vagy még szaporodik is. Másszóval, hogy a vagyon a tulajdonosának munkanélküli jövedelmet biztosít.

Pontosabban kifejezve, az olyan ember, akinek egy bizonyos mennyiségű fölhalmozott értéke van, évente elfogyaszthat kisebb vagy nagyobb mennyiségű értéket aszerint, hogy mennyi a birtokába fölhalmozott érték és az év végén még mindig ugyanannyi értéke lesz, mint az év elején volt.

A közgazdaságtan legfontosabb kérdése, hogy ez hogyan lehetséges? Honnan kerül elő az a sok érték, amit a vagyonosok évente elfogyasztanak, anélkül hogy dolgoznának? Marx egyik tudományos érdeme, hogy ezen kérdést fölvetette és hogy pontos kielégítő választ adott rá.

Mielőtt a Marx által adott megoldást ismeretnők, a dolog nagyságossága miatt néhány megjegyzésre van szükség.

Azt mondtuk, hogy a mai társadalmi rendben a vagyonos ember megél anélkül hogy dolgozna és anélkül hogy a vagyona ellogyna.

Ez nem egészen pontos beszéd.

Valakinek lehet például sok vagyona aranyban felhalmozva, melyet odahaza tart zsákokban. Vagy lehet fényesen berendezett üzlete, melyet azonban nem nyit ki, nem vesz, nem ad el. Ilyen esetben az illető nem tud majd vagyona után megélni: aranya az év végén kevesebb lesz, mint amennyi az év elején volt. Vagyis nem minden vagyon után lehet munkanélkül megélni. Hogy az lehetséges legyen a vagyon forgatni kell, üzleteket kell csinálni. Ezt vagy maga a vagyon tulajdonosa végezheti el, vagy beteheti pénzét egy bankba, mely helyette forgatja az ő vagyonát.

Az olyan vagyon, az olyan értékmenység, mely nem kerül forgalomba, nem nyújt módot a munkanélküli megélhetésre: kincs.

Az olyan vagyon mely forgalomban kerül s így módot nyújt arra hogy évente értéket fogyasszunk, anélkül hogy az eredeti vagyon megcsökkenne: töke.

Ezen megközelítő meghatározással egyelőre beérhettük. Valaki ugyan mondhatná, hogy ezen meghatározás nem helyes, mert hisz sokszor előfordul, hogy valaki olyan vállalatba adja tőkéjét, mely megbukik: ilyen formán nincs módjában hogy tőkéje után értékeket fogyasszon, sőt egész tőkéje oda veszhet.

Ilyen esetek tényleg előfordulnak. Azokban fenti elhatározásunk mégis helyes, mert az ilyen esetek kivételek és mert a rossz vállalatba fektetett töke voltaképpen nem töke mert helytelen társadalmilag nem szükséges formákba hozva, értékjellegét, vagyonjellegét elvesztette.

Polgári közgazdasági írókat forgatva a töke egészen más meghatározását találjuk benne. Sőt maga Marx is műveiben különbözően határozza meg, hogy mit ért töke alatt.

Ebben semmi bíba nem rejlik. Ugyanis valamely dologról mondhatunk igen sok helyes meghatározást, aszerint hogy milyen szempontból történik a meghatározás.

Vegyünk egy nagyon közönséges példát. Ha valaki azt kérdezné tőlem hogy mi az a tárgy, amit most írásközben a kezemben tartok, igen sok helyes meghatározást mondhatnék rolla: író toll, használati módját tekintve.

Vas, — anyagát tekintve.

Árucikk — kereskedelmi szempontból.

Barátom ajándéka — származását tekintve.

Értéktárgy, közgazdasági szempontból.

És még egy egész sereg helyes meghatározást mondhatunk róla, de mindegyiket más-más szempontból.

Nem baj tehát, ha valamely tárgyról egy irónál vagy több más irónál sokféle meghatározást találunk; ezek mindegyike helyes lehet bizonyos szempontból. A baj csak ott van, ha aztán megelégednek arról, hogy miként, mely szempontból határozták meg az illető tárgyat és ha a különböző értelmeket a tárgyalás folyamán össze-vissza keverik.

Ilyen formán a tőkéről is sokféle helyes meghatározás lehetséges, más-más szempont

szerint: mi azért választottuk épp a föntit, mert: 1. Benünket a tőkének jövedelem szerző tulajdonsága érdekel első sorban. 2. Mert olyan meghatározást kell mindig igyekezni találni, amely csak a szóban forgó tárgyra áll, másra nem.

Lássunk néhányat az egyéb meghatározások közül.

Marx maga a tőkét „fölhalmozott munkának is szokta nevezni.”

Erre nézve mondhatjuk hogy helyes meghatározás, mert mindenféle töke értékekből, tehát munkamennyiségekből áll, származását tekintve. De viszont van olyan fölhalmozott munka ami nem töke, tudniillik a vagyonnak a termelésbe bele nem vont része, a kincs. Továbbá pedig ezen meghatározásból a tőkének társadalmi szerepe nem tűnik ki.

Azt is szokás mondani hogy a töke „fölhalmozott élelmiszer.” Ezen meghatározás szintén a töke eredetére vonatkozik. Értelme, hogy ahhoz, hogy mi termelőeszközöket, gépeket stb. termelhessünk, előbb élelmiszert kellett gyűjteni hogy azalatt míg a termelőeszközöket megcsináljuk, legyen mit enni. De nagyon pongyola meghatározás mert a gyár, gép stb. még sem fölhalmozott élelmiszer, hanem vas, kő, fa stb., ez csak föltétele annak hogy ezeket termelni lehessen.

Van olyan meghatározás, hogy a töke egyenlő a termelőeszközökkel. Ez sem pontos, mert igaz ugyan hogy minden termelőeszköz bizonyos társadalmi körülmények közt tőkévé válhat, viszont a mi fönti meghatározásunk szerint sok olyan dolog, ami nem termelőeszköz, például nyersanyagok, kész fölraktározott áruk stb. Továbbá ezen meghatározás sem tünteti ki a tőkének ránk nézve legfontosabb szerepét, hogy tulajdonosának munkanélküli jövedelmet biztosít.

Nem folytatjuk tovább ezen vizsgálatokat. Reméljük, hogy szaktársaink ezen példák nyomán bármely más meghatározását a tőkének megfogják tudni ítélni, hogy mely szempontból van megalkotva, mennyiben igaz és mennyiben nem kielégítő.

Visszatérve az eredeti főkérdésre, hogy honnan származik a tőketulajdonosok munkanélküli jövedelme, ezt pontosabban a következőképp formulázhatjuk.

Tapasztalás szerint a tőketulajdonos munkanélküli jövedelme annál nagyobb lesz, minél nagyobb a tőkéje. Ezen munkanélküli jövedelmet, ezen rejtélyes értékszaporodást a közgazdaságtanban hasznosnak, profitnak szokás nevezni. A kérdés tehát az: Honnan származik a töke profitja? Vagy még rövidebben: Hogyan lehetséges profit? A Marx előtti közgazdaságtan — tudósok nem vetették fel soha ezt a kérdést. Őket csak az foglalkoztatta, hogy milyen magas különböző körülmények között a profit. Hogy egyáltalán van a tőkének profitja, ezt ők valami olyan természetesen, magyarázatra épen nem szoruló dolognak tartották, mint például azt hogy a nap néha süt. Magának ennek a kérdésnek a föltevése már óriási haladást jelentett a polgári tudósokon túl.

A kérdést azonban még élesebben kell felvetni. Láttuk, hogy a tőkének, hogy több profitot hozzon, be kell kerülni a forgalomba, kölömbben nem töke, hanem kincs. A tőketulajdonos váiamiféle formában beleveti az év elején a tőkét a forgalomba és az év végén többet kap vissza mint amennyit belevetett: minden 100 lejért például 110-et. A profitnak valahogyan a forgalomból kell származni, kikerülni. De hogyan?

A felelet egyszerűnek látszik. Van pénzem, belevetem azt a forgalomba olyképp hogy árut veszek rajta, azt utóbb drágában eladom és meg van a profit. Minden kereskedő így tesz. Hát hol van itt a nehézség? Hisz ez a világ legegyszerűbb dolga!

Látszólag tényleg így van. De a nehézség kiténik, ha mélyebben vizsgáljuk.

Az áruk — később tárgyalandó rendes eltérésektől eltekintve — az értékükön kelnek a tőkés társadalomban. A kereskedő haszna tehát vagy abból származik hogy értéknél olcsóbban veszi az árut és értéknél adja el, vagy értéknél veszi és ezen felül adja el. De

ha mindenki értékén alul veszi meg az árut, akkor az akinek ő eladja azokat, mint vevő, szintén értékénél alul fogja tőle megvenni: honnan származhat tehát az ő haszna?

Vagy ha fölteszük, hogy minden áru értékén felül adható el, ugy neki is értékén felül kell azt megvennie és így megint nem lehetne haszna?

Valaki azt mondhatná: Ezek üres okoskodások: én látom, hogy olcsóbban veszem az árut, drágábban adom el; nekem semmi közöm az értékhez, semmi közöm ahhoz, hogy mit csinál vele az, akinek én eladtam.

Saját egyéni szempontjából igaza volna annak, aki így beszél. De nem a tőkésék, a kereskedők összeségére nézve.

Egyik kereskedő becsaphatja a másikat, rászóhatja drága áron, értékén felül az árut. De ezzel egyáltalán nincs megmagyarázva, hogy valamennyi tőkés majdnem kivétel nélkül az év végén több tőkét, több értéket hoz ki a forgalomból, mint amennyit belevetett, hogy valamennyien jól éltek az év folyamán, sok értéket elfogyasztottak és vagyonuk mindamelllett még szaporodott is. Az összes tőkék ezen profitja, ez a sok-sok érték nem származhat a forgalomból olyan formán hogy egyik tőkés a másikat becsapta volna, vagy ugyanazon árutömeget, tehát ugyanazon értékmenységet akár százszor is folyton magasabb áron egyik a másinak eladta volna. Ugyanazon értékmenység, akárhányszor is cseréljen gazdát, ezáltal nem fog szaporodni.

Tény hogy az összes tőkék profitja az év végén ki jön a forgalomból; és nyilvánvaló, hogy ezen profit nem származhat a forgalomból.

Mi tehát a profit eredete?

A profit eredete — mondja Marx — a munkásság kizsákmányolása, az értéktöbblet.

Nagyvárad munkásainak mozgalma

VILLAMOSMŰ. Hetekkel ezelőtt sikerült a villamosmünel dolgozó szaktársak egyrésztét mozgalmunknak megnyerni. Azokban a terror miatt, melyet az üzem főmérnöke és főgépésze kifejt — a szaktársak egyelőre várakozási álláspontra helyezkedtek. *Mindenáron be akarják a szaktársainkat kényszeríteni egy sárga szervezetbe, amelynek egyik nagy száju agitátora az üzem mérnöke, aki tudja azt, hogy az ottan dolgozó munkásoknak a hozzánk való tartozása egyet jelent a hajcsárrendszer megszüntetésével.*

Szaktársaink minden fenyegetés ellenére megtalálják a módot arra, hogy szervezetüket ellenállóvá tegyék.

* * *

MOSKOVITS-szeszgyár. Alig egy pár hete annak, hogy az elvtársaink belátták a szervezkedés fontosságát ebben az üzemben. Ezen rövid idő alatt is eredményes munkáról számolhatnak be. Az üzemben megszűnt a 60-70 órás munkahét, valamint az állandó pénzbüntetés. A munkásokkal való bánásmód is nagyban javult.

A szaktársak öntudatos megmozdulásának anyagi eredménye van, mert kivétel nélkül 8-10 százalékos béremelésben részesültek. A szövetségünket *Feld István* szaktárs, míg a gyár munkásságát *Furka* és *Fekete* szaktársak képviselték.

Ezen eredményes megmozdulás után még jobban ki kell építeni a gyárban a szervezetet és egy alkalmas időpontban harcot kell kezdeni egy kollektív szerződés megkötéséért.

Eiben János

Súlyos betegség érte az aninószai csoportunkat Eiben János szaktársunk elhalálozásával. Eiben szaktársunkat december hó 15-én temették el munkástársai nagy számu részvételével mellett, akit proletárbetegség döntött korai halálba. Minta, példaadó szaktárs volt. Harminckét éves korában halt el és már 16 éves szervezeti múlttal rendelkezett. Kora fiatalon lépett a vasas csoportba, amelynek kitaró katonája maradt haláláig. Volt idő amikor üldözésben volt része, amikor csak 8-10-en maradtak a szervezetbe és ő akkor is kitarótt. Felesége és 6 gyermeke siratja a jó, gondos és kenyérkereső férjet és édesapát.

KÖZGYŰLÉSEINK

Szövetségünk helyicsoportjainak közgyűlései rendezes január és február hónapban zajlanak le. Ezek a közgyűlések mintegy kilométerjelzői az elmúlt év küzdelmének és osztályharcának. Egy-egy állomása, ahonnan a szervezett vasmunkásság visszapillantást vet a megtett utra és megáll egy pillanatra, hogy a jövő küzdelem kivívására erőt merítsen. El kell jussunk az ut végső szakaszáig. Az utnak ama végéhez kell jussunk a szervezett vasmunkásság, ahol az osztályok megszűntek létezni és ahol a társadalmi igazságszolgáltatás *valóság* lesz. Itt kezdődik majd egy új társadalmi rendszer, amelyben zsinórmértékül nem az aranyhegyek fognak szolgálni, hanem a munka és a termelt javak arányos elosztása. Ilyen célokért érdemes élni és küzdeni és ha kell meg is halni. Ez a szellem fűti át a közgyűléseinken levő vasas szaktársainkat s akiket ilyen szellem fűt át azok méltán kiérdemlik a népies jelzőt „*Vasas ne hagyj magad!*”.

Petroseni

Petroseni-i vasas csoportunk január 21-én tartotta évi közgyűlését. A gyűlést Gârbovean elnök szaktárs nyitotta meg. A szövetség részéről Bartalis szaktárs vett részt a közgyűlésen és meleg szavakban üdvözölte a megjelent szaktársakat, sikert kívánva a tanácskozáshoz. Gráva szaktárs a lónyai csoport nevében mondott üdvözlő beszédet. Stanciu szaktárs a múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvét olvasta fel.

Gârbovean szaktárs széleskörű jelentésben számolt be a csoport múlt évi működéséről. A szervezés terén eredményes munkát végeztek a szaktársaink, amennyiben a taglétszámot majdnem megduplázták. Majd az ifjúmunkás mozgalomról tesz jelentést. Ismerteti a társulat igazgatóságánál folytatott tárgyalásokat, kitér a múlt évben lezajlott községi, munkakamarai és képviselői választásokra. Végül az oktatás és nevelés terén végzett aktivitásról nyújt kimerítő ismertetést.

A pénztári jelentést Krászka, a könyvtári jelentést Horváth, az ellenőri jelentést Imecs és az otthonbizottság jelentést Juhász szaktársak terjesztik elő. A jelentésekhez hozzászóltak: Bretfeld, Groll és Onişor szaktársak. Miután a jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette, a régi vezetőségnek a felmentvényt megadta.

Korelnöknek a közgyűlés Bartalis szaktársat választotta meg és a jelölőbizottságba a következő szaktársakat jelölte: Bretfeld S., Imecs T., Groll T., Petkán J. és Steiner J.

Ezek után Bartalis szaktárs tartott előadást a munkásság gazdasági és politikai helyzetéről, valamint a munkásmozgalom hivatásáról és a legközelebbi tennivalókról. A figyelemmel és lelkesedéssel fogadott beszéd után a közgyűlés az új vezetőséget választotta meg, melynek tagjai a következők. Elnök: Gârbovean Simion, alelnök: Onişor József és Jakab Vilmos, pénztárosok: Groll Ferdinand és Krászka József. Jegyzők: Lăzărescu Traian és Fritz Károly. Könyvtárosok: Pál Edmund, Horváth János és Both Mihály. Vezetőségi tagok: Bretfeld Sándor, Hoschek Károly, Kopeck József, Budai Sándor, Szőke János. Póttagok: Milován Béla, Vijdea Octavian. Otthonbizottsági tagok: Adam Mihály, Steiner Lajos és Lăzărescu Sándor. Főbizalmiférfinak Stanciu József szaktárs lett megválasztva.

Az interpellációk során még felszóltak Jakab és Krászka szaktársak, miután az új vezetőség nevében Gârbovean elnök szaktárs köszönetet mond a beléje helyezett bizalomért és a közgyűlést bezárta.

Lupeni

A lupeni szaktársaink január 21-én délután rendkívül lelkes hangulatú konferenciát tartottak. A konferencián a szövetség részéről Bartalis és a kerületi titkárság részéről Gârbovean szaktársak jelentek meg. Moldován elnök szaktárs szívélyes üdvözlő és megnyitó beszéde után, Gârbovean és Bartalis szaktársak tartottak tartalmas és a munkásproblémákat felőrlő előadásokat. Beszédjükben ismertették a külföldi munkásmozgalom fontosabb eseményeit és azokat a gazdasági problémákat, amelyek megoldásra várnak az egész világon. Foglalkoztak a belpolitikai helyzettel, a munkanélküliséggel, mint a legégetőbb kérdésekkel, ami megoldásra vár, hogy a nélkülözhető, dolgozni akaró nép milliói kenyérhez és emberséges megélhetéshez jussanak. A munkásvédő törvényeket ismertették, amelyekért annyi áldozatos küzdelmet folytatott a szervezett munkásság és amelyek ma veszélyben forognak. Ennek a megvédésére és szervezkedésre szólították fel a jelenlévőket. A nagy tetszéssel fogadott beszédek után Moldován szaktárs a lupeni munkásság nevében jelentette ki, hogy mint eddig, ezután is őszinte hittel, vas akaratával, bizalommal kitartanak a szocialista eszmék mellett, — miután a konferencia véget ért.

Aninosa

Az aninosa-i vasas csoport január hó 24-én tartotta évi közgyűlését. A gyűlésen Crăciun szaktárs elnökölte. A szövetséget Bartalis szaktárs képviselte a közgyűlésen.

Crăciun elnök szaktárs üdvözlő beszéde után széleskörű és minden irányban kiterjedő jelentésben számolt be a csoport múltévi működéséről. A jelentés szerint a múlt évben tartottak: 2 közgyűlést, 13

műhelyértekezletet és 8 vezetőségi ülést. Részletesen kitér az intervenciókra, melyeket a társulat igazgatóságánál tettek munkaügyből eredő sérelmek miatt. Ugyszintén a betegségéyzőnél tett intézkedésekről is beszámolt. Kitér a múlt évben lezajlott választásokra, majd a kerületi titkárság ügyével foglalkozik.

Péter szaktárs az évi pénztári jelentést terjeszti elő és utána az ellenőrző bizottság tette meg jelentését.

A jelentések hozzászólása során Péter szaktárs a kerületi titkárság ügyét teszi szóvá. Kiemeli annak fontosságát és szűkségességét. A jelentést a közgyűlés tudomásul vette és korelnöknek a szaktanács nevében megjelent Bíró szaktársat választotta meg, aki szívélyes szavakban köszönte meg a megtisztelő bizalmat és egyben a zsilvölgyi szaktanács üdvözlését tolmácsolta.

A jelölőbizottság kiküldése után Bartalis szaktárs a szövetség nevében üdvözölte a közgyűlés résztvevőit és széleskörű ismertetést nyújt a szövetség helyzetéről s azokról a nehézségekről, amelyekkel a szövetségnek fennállása óta meg kellett küzdenie az utóbbi évek során a gazdasági krízis által sújtott időkben. Mégis ennek dacára a szövetség megfelelt feladatainak, hivatásának. Beszél a külföldi szakszervezeti mozgalomról, a belföldi gazdasági és politikai helyzetről és a munkásság tennivalóiról.

A gyakori tetszésvilágításokkal fogadott beszéd után a közgyűlés a következő vezetőséget választotta meg: Elnök: Crăciun E. Alelnök: Vechter F. Jegyző: Ianc I. Pénztáros: Katrinka I. Könyvtáros: Berecz Rudolf. Vezetőségi tagok: Péter János, Kántor József, Crăciun Simion, Chirila Iustin és Bíró Márton. Póttagok: Barabás Benedek, Bálint Sándor, Egeboros Sándor és Doládi Lajos. Ellenőrzőbizottság: Kónya Albert, Társi József, Póttagok: Kandi János és Nagy Sándor.

Az indítványok és kérdések során több panasz és sérelem hangzott el a társulattal szemben, valamint a kerületi pénztár ellen is. Bíró, Crăciun és Bartalis szaktársak válaszoltak a felszólalásokra és a sérelmeket illetékes helyre fogják juttatni. Majd Bartalis szaktárs egyetértésre, szolidaritásra, testvéri szeretetre és váltótt munkára hívja fel a közgyűlést.

Bucureşti

Vasárnap január 28-án tartotta meg évi közgyűlését a bukaresti vasmunkás csoport.

Jelentékeny számú szervezett vasmunkás szaktárs vett részt a közgyűlésen. Az országos szaktanácsot Roznovan elvtárs képviselte. Háromnegyed 11 órakor nyitja meg a közgyűlést Stoica Alexandru szaktárs, aki megnyitó beszédében a munkásság megszervezését célzó törekvéseket ismertette.

Roznovan Teodor elvtárs az országos szaktanács üdvözlését tolmácsolja a közgyűlésnek. Jól felépített beszédében esetenként a munkásság életviszonyait a kapitalista társadalmi rendszerben. Azt a precíz következtetést vonja le, hogy a munkásságnak a szocialdemokrata párttal szemben is messzemenő kötelese van. Csak ez a két eszköz — párt és szakszervezet — képezik azt a fegyvert, amellyel a proletariátus meg kell vívja a maga nagy harcát.

Az anyagi jelentést Rusu szaktárs terjeszti elő, míg az ellenőrző bizottság nevében Gheorghiu Dumitru terjeszti elő jelentését. A pénztári jelentésből kitűnik, hogy a csoportnak a múlt évben 100.741 lej forgalma volt. A szövetségnek elszámolt 45.773 lej készpénzzel. December 31-én a csoport készpénzállománya 15.000 lej 30 ban. A taglétszám 215. Beiratkozott az év folyamán 166 új tag.

Az erkölcsi jelentést Rusu szaktárs terjeszti elő, részletesen kimutatva a csoport vezetőség múlt évi működését. Hozzászólnak a jelentéshez Rosenwald Mimi, Tanase és Schweitzer elvtársak. Rosenwald elvtársnő a jelentés felett éles kritikát gyakorol és szélesebbkörű működést követel a jövőre nézve.

Szavazás alá bocsátva a közgyűlés a jelentéseket elfogadja. A kandidáló bizottságba Rózsa Áron, N. Marian és Levitz Mircea szaktársak jelöltettek, míg korelnöknek a közgyűlés Mnntean szaktársat választja meg.

A jelölő bizottság javaslatára a közgyűlés az új vezetőségben a következő szaktársakat választja meg: Elnök: Muntean Nicolae. Alelnök: Gheorghiu Dumitru. Titkár: Rusu Simion. Pénztárosok: Rózsa Áron. Vezetőségi tagok: Lichtnauer Ioan, Stoica Dumitru, Lohner Adolf, Lăzărescu Dumitru, Dumitrescu Tanase. Póttagok: Nedbal Franz, Levitz Mircea. Ellenőrző bizottság: Grün Vilhelm, Stoica Alexandru, Rosenwald Mimi.

Gheorghiu szaktárs javasolja, hogy a közgyűlés egy munkásbank létesítését határozza el.

A közgyűlés az ügyet előkészítés céljából az új vezetőséghez utalja át. Több más kisebb ügy elintézése után, Muntean szaktárs a jól sikerült gyűlést berekeszti.

Lónya

A lónyai vasas csoport közgyűlését január 27-én tartották meg a tagok szépszámu részvéte mellett. A szép fejlődésnek indult ifjúsági zenekar munkás darabokat játszott, miután Gráva szaktárs a gyűlést megnyitja, üdvözlő Bartalis és Gârbovean szaktársakat, mint a szövetségnek és a zsilvölgyi kerületnek a kiküldöttjeit. Maja, Bartalis és Gârbovean szaktársak tartanak üdvözlő beszédeket és Petran elvtárs a bányászok nevében.

Gráva elnök szaktárs a csoport évi működéséről számol be. Ismerteti a szervezés terén elért eredményeket, ami habár nem is kielégítő, de taglétszámban visszaesés nincs, sőt még némi emelkedés van. Részletesen beszámol az igazgatóságnál eszközölt intervenciókról munkabérek és más, a munkásság életszinonálat érintő ügyekben. A jelentéseket a közgyűlés tudomásul vette és a régi vezetőségnek a felmentését megadta. Korelnöknek Bartalis szaktársat választották meg.

A kandidáló bizottság kiküldetése után Bartalis szaktárs tart előadást a munkásmozgalom fejlődéséről és hivatásáról. Visszapillantást tesz a munkásság szociális helyzetére a múltban és rávilágít, hogy ezen a téren milyen eredményeket ért el a munkásság, ami kizárólag a szervezethez tartozhat. Ismerteti a gazdasági krízis okát és azon eszközöket, amelyekkel enyhíteni lehet a krízis által sújtott szenvedőkön. Végül buzdító szavakban szervezkedésre és a szocializmus mellett való kitartásra hívja fel a jelenlévőket.

A közgyűlés az új vezetőség választására tér át, melyben a következők lettek bevélasztva: Elnök: Gráva János. Alelnökök Hajdu Béla és Truca Stefan. Pénztárosok: Imre János és Kis Sándor. Jegyzők: Szauer Gyula és Udvar András. Könyvtáros: Barcsai István. Vezetőségi tagok: Jakobini József, Bálint Jenő, Bencsák János, Emanuel Dezső, Klemenics Lőrinc, Procnér István. Póttagok: Klemenics István, Melczér Mihály és Krecsó Vencel. Ellenőrző: Drotzinger Rudolf, Drotzinger Franz és Latkullik Ferenc. Póttagok: Tihy Gyula és Sztalinger András. Főbizalmi férfi: Johl József.

Választás után különböző kérdésekben többen felszóltak, majd Bartalis és Gârbovean szaktársak tartanak lelkesítő beszédeket az új vezetőséghez és annak támogatására hívják fel a tagokat.

Giurgiu

A giurgiu-i vasas csoportunk 1933 december 31-én tartotta meg rendez évi közgyűlését a tagok teljes számu jelenlétében.

Gh. Ioan csoport elnök szaktárs megnyitja a közgyűlést és részletes jelentést terjeszt elő a vezetőség múlt évi működéséről. Rámutat arra, hogy a regáti vasas konferencia határozata értelmében a csoport vezetősége erőteljes szervezkedési akciót indított meg, aminek eredményeképpen sikerült megszervezni a „Danubiana” cukorgyár munkásságát, valamint a gözmalomban dolgozó munkásságot is.

Otto Tudor szaktárs a titkári jelentéshez szólal fel és kritizálja a vezetőség működését, amely szerint nem teljesítette kötelességét teljes egészében. Az anyagi jelentés a szövetség kiküldöttjének jelenlétében utólag lesz meg téve.

A közgyűlés az új vezetőség megválasztására tér át és a következő tagokat választja meg: Elnök: Otto Tudor. Alelnök: Marin Mihalescu. Jegyző: Sandu Gheorghe. Pénztárosok: Iulian Urucu. Vezetőségi tagok: Stancu Bazavan, Florian Georghescu, Marin Christache, Nicolae Ion. Ellenőrző: Chiriac Popescu, Stroe Andrei, Dan Pavel.

A közgyűlés a bizalmiféltetést is újból választja meg a következő szaktársak személyében: Főbizalmiférfi: Otto Tudor. Bizalmiférfiak: Maria Mihalescu, Sandu Gheorghe, Dan Pavel, Chiriac Popescu és Stancu Bazavan.

Ezután az ujonnan megválasztott elnök szaktárs a legteljesebb egyetértés jegyében a közgyűlést bezárja.

Petrilla

A petrillai vasmunkások csoportja január 28-án tartotta meg évi közgyűlését. A szövetséget a közgyűlésen Bartalis szaktárs és a kerületi szaktanácsot Gârbovean szaktárs képviselte.

A közgyűlést Bíró elnök szaktárs nyitotta meg és üdvözölte a megjelent vendégeket. Majd Bartalis és Gârbovean szaktársak tartottak üdvözlő beszédeket és Stanciu szaktárs a petroseni csoport. Trufa szaktárs a lónyai csoport nevében üdvözölték a közgyűlést.

Bíró szaktárs a csoport múlt évi működéséről terjeszt elő részletes jelentést. Kitér az igazgatósággal folytatott tárgyalásokra, amelyek sok tekintetben eredménnyel jártak — úgyhogy sikerült több szaktársat magasabb fizetési kategóriába helyezni. Ezen kívül a sérelmeket és panaszokat legtöbb esetben sikerült orvosolni. Nem lehetett ugyan minden bajt és nehézséget megszüntetni, mivel ezek felülmúlták a szervezet jelenlegi erejét.

A szervezés és nevelés terén szintén voltak tiszteletre méltó eredmények.

Knébel szaktárs a pénztári jelentést terjeszti elő. A jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és a vezetőségnek a felmentvényt megadta. Korelnöknek Gârbovean szaktársat választották meg.

A kandidáló bizottság kiküldése után Bartalis szaktárs tartalmas beszéd keretében ismerteti a szövetség aktivitását és az elért eredményeket. Majd rátér az utóbbi esztendő gazdasági válságára ami a munkás szervezeteiket is nehéz megpróbáltatások elé állította. Ismerteti a kapitalisták bérnyomó törekvéseit, amit különben igen fényesen bizonyítanak az utóbbi idők és ha nem emel gátat ennek a szervezett munkásság úgy tovább fogják a béreket lenyomni és a szociális törvények által biztosított előnyöket megsemmisíteni. Vázolja egyszersmind a politikai helyzetet és kitér a munkára vasasokhoz méltó szolidaritásra hívta fel a közgyűlés tagjait.

A figyelemmel végig hallgatott és tetszéssel fogadott beszéd után az új vezetőség választására tér át a közgyűlés, melynek eredménye a következő:

Elnök: Bíró János. Alelnök: Forró József és Sír János. Jegyző: Szedlácsok Géza. Pénztáros: Berecz Károly. Vezetőségi tagok: Klaubel Vilmos, Krišch János, Cruța János, Forró Ignác, Nicolai Sándor és Bács Mózes. Póttagok: Papp János, Császár Kálmán, Kovács Antal. Ellenőrző: Albu Ludovic, Oprea György és Murar József. Póttagok: Imán Stefan és Knébel Ferenc. Könyvtáros: Parázki Aladár.

A választások megejtése után Gârbovean szaktárs tart lelkesítő beszédet. Több helyi ügy elintézése után, Bíró elnök szaktárs az új vezetőség nevében megköszöni a megtisztelő bizalmat és a gyűlést bezárja.